

Aan ministerie van LNV

Betreft: Zienswijze internetconsultatie 'Gewaslijsten 7^e AP vanggewassen en winterteelten'

Ruurlo, 15-11-2022

Geachte heer/mevrouw,

Met grote verbazing heb ik kennis genomen van de ter inzage gelegde gewaslijsten 7^e AP vanggewassen en wintergewassen.

Met deze lijsten is het voor de gangbare landbouwpraktijk onmogelijk geworden om een aantal zeer belangrijke gewassen te blijven telen. In dit geval concentreer ik mijn verweer op de teelt van consumptie aardappelen, omdat het belangrijkste gewas op mijn bedrijf is.

Primair verweer:

Mijn primaire verweer is dat het gewas consumptie aardappelen geheel ontbreekt op de lijst met wintergewassen. Ik draag hiervoor onderstaande argumenten aan:

Bewaarbaarheid:

De meeste rassen consumptie aardappelen (voornamelijk frietaardappelen) worden geoogst na 1 oktober. Deze gewassen kunnen pas geoogst worden als deze rijp zijn. Dat houdt in dat de aardappelen het benodigde zetmeelgehalte hebben bereikt en dat deze huidvast zijn. Indien niet het benodigde zetmeelgehalte is bereikt is het gewas niet geschikt voor verwerking tot eindproduct en daardoor niets of minder waard.

Daarnaast is een niet afgehard gewas niet bewaarbaar vanwege grote kans op rot tijdens de bewaring.

Bij het oogsten voor 1 oktober zijn ook vaak de moederknollen (uitgeplant pootgoed) niet verrot waardoor deze grote problemen in de bewaring geven.

Transport en verwerkingscapaciteit:

Op dit moment hebben verwerkers van aardappelen de productie verdeeld over het gehele jaar. Hierdoor kunnen de fabrieken efficiënt en duurzaam draaien. Indien aardappelen voor 1 oktober onrijp geoogst moeten worden zijn deze onbewaarbaar. Dat houdt dat deze direct verwerkt moeten worden. Dit geeft een onwerkbaar situatie bij de transportbedrijven die de producten vervoeren en de verwerkers van de producten. Tevens zullen de verwerkte producten dan direct moeten worden ingevroren en diepgekoeld moeten worden bewaard. Dat kost veel meer energie dan het gehele jaar verwerken van aardappelen omdat de aardappelen bij ca. + 6-8 graden Celsius worden bewaard. Deze maatregel is hierdoor verre van duurzaam.

Oogstcapaciteit:

Deze lijst met wintergewassen houdt in dat nagenoeg alle door ons geteelde producten voor 1 oktober geoogst moeten worden. Nu loopt het oogstseizoen van aardappelen door tot medio november. Oogsten voor 1 oktober van alle consumptie aardappelen geeft voor ons een onwerkbaar situatie. We zullen dan meer mensen moeten inhuren om de oogst klaar te krijgen. Deze mensen zijn echter niet beschikbaar. Ook loonwerkers worden voor een onwerkbaar opgave gesteld. Ook zij

hebben niet genoeg mensen en materieel beschikbaar om de producten tijdig te oogsten. Dit geeft ook gevaarlijke situaties op de weg omdat onder zeer grote tijdsdruk en wellicht onder zeer slechte weersomstandigheden gewerkt moet worden.

Funest voor kringlooplandbouw:

Op mijn bedrijf ruil ik veel gronden met veehouders in het kader van vruchtwisseling en kringlooplandbouw. Dit werkt zeer goed voor beide partijen en is een goede invulling van de gewenste kringlooplandbouw. De sanctie op niet tijdig inzaaien van een vanggewas is dat er in het volgende teeltjaar minder stikstofruimte op het betreffende perceel beschikbaar is. De veehouder heeft daardoor na de teelt van aardappelen die later worden geoogst minder stikstofruimte. Omdat de veehouderij ook al minder stikstofruimte heeft door het wegvallen van de derogatie, zal dat zorgen dat veehouders niet meer genegen zijn gronden te ruilen met akkerbouwers. Daardoor zal de maatschappelijk gewenste kringlooplandbouw niet meer mogelijk zijn.

Verschuiving van seizoenen door klimaatverandering:

Dankzij klimaatverandering verschuiven de seizoenen. In het voorjaar is het hierdoor vaak langer koud en nat en kan er later begonnen worden met bewerking van de grond en het zaaien en poten. Zoals ook dit jaar weer duidelijk is waar te nemen, is het in het najaar (oktober november) vaker droog en warm. Dat zorgt ervoor dat de aardappelen ook in deze maanden groeien en stikstof opnemen. Het verplicht oogsten van aardappelen voor 1 oktober staat haaks op deze ontwikkeling omdat de aardappelen dan een te kort groeiseizoen hebben.

Ook waterschappen zetten vanwege de droogte van de laatste jaren zwaarder in op het vasthouden van water in de wintermaanden en een hoger winterpeil. Dit zorgt er ook voor dat de bodem in het voorjaar later opdroogt en er later gestart kan worden met de werkzaamheden.

Deze argumenten zorgen voor een verschuiving van de seizoenen en pleiten ervoor om juist later te oogsten. Indien er dan toch een verplichte inzaai van vanggewassen moet komen, kan dat wat het gewas aardappelen betreft niet voor 15 november zijn.

Subsidiar wil ik aangeven dat indien er toch voor wordt gekozen om het inzaaien van vanggewassen na aardappelen te verplichten, dat er dan voor wordt gekozen om de later rassen (zoals in ons geval o.a. de rassen Fontane, Markies, Gerona) uit te zonderen van deze verplichting.

Ik ga er van uit u met deze onderbouwde zienswijze deze toch absurde maatregelen aan zult passen.